



გივი ყალაბეგიშვილის როლი ტურიზმის, ალპინიზმის და სპელეოლოგიის განვითარებაში

ცაგარეიშვილი ს.
 აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,

თანამედროვე ეტაპზე ტურიზმი არნახული ტემპით ვითარდება საქართველოში, რომელსაც საფუძველი ჩაუყარეს ჩვენი ქვეყნის სახელოვანმა შვილებმა, რომელთა შორის მე-20 საუკუნეში ერთ-ერთი გამორჩეული იყო სახელოვანი მწერლისა და მთასვლელის ლევან გოთუას მიერ „გაჭირვების ტალკვესად“ მონათლული გივი ყალაბეგიშვილი.

ქართველმა მთასვლელებმა „პაპად“ მონათლეს იგი.

ბატონი გივის ხელმძღვანელობით 1962 წელს იმერეთის მეფეთა რეზიდენციაში „ოქროს ჩარდახში“ ტურისტული კლუბი დაარსდა, რომელიც შემდგომში საინტერესო შეხვედრების, აქტიური დასვენების და მოგზაურობის კერად გადაიქცა. მისი თაოსნობით გაშენდა კემპინგის ტურისტული კომპლექსი, რომელსაც შემდგომში „ოაზისი“ ეწოდა.

1963 წელს ევერესტის პირველდამპყრობ ლეგენდარულ თენსინგ ნორგეის უმასპინძლა.

1984 წელს „ოქროს ჩარდახში“ მიიღო ცნობილი ბრიტანელი მოგზაური ტიმ სევერინი.

დიდია გივი ყალაბეგიშვილის როლი სოლომონ მეორის გადმოსვენების რიტუალის შესრულებაში,

მრავალი საინტერესო და შინაარსიანი ღონისძიებების ინიციატორმა და ორგანიზატორმა, ტრადიციული სტუმარ-მასპინძლობის უბადლო მცოდნემ, ადამიანებთან ურთიერთობის შესანიშნავმა ოსტატმა მთელი ცხოვრება მოძრაობასა და ახლის მიებაში გაატარა, მისი შემართება, შეუპოვრობა, ბრძოლის წყურვილი და სამშობლოს სიყვარულის გრძნობა სამაგალითოა ეროვნული საქმეების საკეთებლად, ასევე ტურიზმის, ალპინიზმის და სპელეოლოგიის განსავითარებლად.

თანამედროვე ეტაპზე ტურიზმი არნახული ტემპით ვითარდება საქართველოში, რომელსაც საფუძველი ჩაუყარეს ჩვენმა სახელოვანმა წინამორბედებმა, რომელთა შორის მე-20 საუკუნეში ერთ-ერთი გამორჩეული იყო სახელოვანი მწერლისა და მთასვლელის ლევან გოთუას მიერ „გაჭირვების ტალკვესად“ მონათლული გივი ყალაბეგიშვილი.

1938 წელს ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის ლექტორებმა მელენტი სანებლიძემ და ალექო მიქელაძემ 25 სტუდენტთან ერთად ონიდან ყაზბეგამდე ტურისტული ლაშქრობა მოაწყვეს ავიდნენ მყინვარწვერზეც. უკან დაბრუნებულები შეხვდნენ ალიოზა ჯაფარიძეს, იგი საქართველოს მთასვლელთა პირველ ალპინიადას ატარებდა მწვერვალ ჯიძმარაი-ხოხზე და ეს ჯგუფიც მიიწვია მწვერვალის დასაპყრობად, ასე მოინათლა გივი ყალაბეგიშვილი ალპინიზმში. პეტრე ჭაბუკიანმა სპელეოლოგიას აზიარა, ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის ლექტორმა აკადემიკოსმა ლევან მარუაშვილმა კი ცუცხვათის კარსტული მღვიმის შესწავლაში მიაღებინა მონაწილეობა. როგორც თავად ბრძანებდა სწორედ ქუთაისის პედაგოგიურ ინსტიტუტში ჩამოყალიბდა პიროვნებად, აქ შეაყვარეს სწავლაც,

მოგზაურობაც და ობოლი კაცის ცხოვრება საინტერესო გახადეს, მერე იყო სავალდებულო სამხედრო სამსახური... ომი... და ისევ ქუთაისი... ისევ ტურიზმი.

1949 წელს დაამუშავა საკავშირო ტურისტული მარშრუტი მამისონის უღელტეხილის გადმოვლით, ამით საფუძველი ჩაუყარა ტურიზმის განვითარებას ადგილობრივ მოსახლეობაში

ცნობილი მთასვლელის ალიოშა ნემსიწვერიძის ხელმძღვანელობით მონაწილეობდა საქართველოს ბუნებრივ და ხელოვნურ გამოქვაბულთა შემსწავლელ ექსპედიციებში: ყვირილას ხეობაში - „ჭიპიანი კლდე“ და „სატობაო“. მტკვრის ხეობაში - „კორის მღვიმე“, ვარძიის მიდამოებში, შიო მღვიმის გამოქვაბულთა კომპლექსში, ქუთაისში დავითის და კონსტანტინეს მღვიმის, კაცხის მღვიმის, ცხენისწყლისა და ლაჯანურას ხეობებში.

1965 წელს „ოქროს ჩარდახთან“ არსებულმა სპელეოსექციამ ცნობილი მთასვლელი ვალერი გაბელაშვილის ხელმძღვანელობით ძვერულას უფსკრულის სპორტული ექსპედიცია მოაწყო და საბჭოთა კავშირში იმდროინდელი სარეკორდო სიმაღლე 291 მეტრი დააფიქსირა, ჭიქელას მთის (ცაგერის რაიონი) კარსტული უფსკრულების შემსწავლელ ექსპედიციაში ბატონი გივი მიხეილ ხერგიანთან ერთად მონაწილეობდა. ასევე აქტიურად მონაწილეობდა იმ მრავალწლიან ექსპედიციებშიც, რომელმაც სოფელ ყუმისთავის „წყალტუბოს“ უნიკალური მღვიმე აღმოაჩინა.

გივი ყალაბეგიშვილი ქართველ მოსიმაღლე მთასვლელთა 9 ექსპედიციის მონაწილეა, მისი უშუალო ხელმძღვანელობით ჩატარდა ექსპედიციები ტიან-შანის მთებში, მწვერვალ გამარჯვების პიკზე, ალაის იქეთა ქედზე, პამირში, ექსპედიცია სამხრეთ-დასავლეთ პამირში, მწვერვალ ღარმოზე.

ბატონი გივი სიამოვნებით იგონებდა ქართველ მწერალთა მოგზაურობას საგურამოდან მყინვარწვერამდე, სწორედ ამ მოგზაურობის დროს უწოდა ლევან გოთუამ გივი ყალაბეგიშვილს „გაჭირვების ტალკვესი“

ქართველმა მთასვლელებმა „პაპად“ მონათლეს იგი.

ბატონი გივის ხელმძღვანელობით 1962 წელს იმერეთის მეფეთა რეზიდენციაში „ოქროს ჩარდახში“ ტურისტული კლუბი დაარსდა, რომელიც შემდგომში საინტერესო შეხვედრების, აქტიური დასვენების და მოგზაურობის კერად გადაიქცა. მისი თაოსნობით გაშენდა კემპინგის ტურისტული კომპლექსი, რომელსაც შემდგომში „ოაზისი“ ეწოდა.

25 წლის განმავლობაში მოღვაწეობდა ბატონი გივი უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებთან კულტურული კავშირის საქართველოს საზოგადოებაში. იყო ამ საზოგადოების წარმომადგენელი ქუთაისში.

ბატონმა გივიმ, როგორც მოგზაურმა პოლონეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, იტალიასა და თურქეთში საინტერესო ექსპედიციებში მიიღო მონაწილეობა. მისი გადმოცემით, დაუვიწყარი იყო მოგზაურობა თურქეთში ისტორიული ქალაქების გაცნობით-ეფისი, პერგამენი, ტროა და ადენის მთა.

1963 წელს ევერესტის პირველდამპყრობ ლევენდარულ თენსინგ ნორგეის უმასპინძლა.

1984 წელს „ოქროს ჩარდახში“ მიიღო ცნობილი ბრიტანელი მოგზაური ტიმ სევერინი.

დიდია გივი ყალაბეგიშვილის როლი სოლომონ მეორის გადმოსვენების რიტუალის შესრულებაში, პროცესიას წინ მოუძღოდა ასი მხედარი. ბატონ გივის ეკუთვნის დროშებით გაფორმების იდეა, მან მუზეუმიდან გამოატანინა ეროვნული დროშები, ასლები გადააღებინა და დაურიგა მხედრებს, რომლებიც მან პირადად შეკრიბა დასავლეთ საქართველოს რაიონებში სოლომონ მეფის გადმოსვენების დღის დასამშვენებლად.

ბატონი გივის დამსახურება გახლდათ ოქროს ჩარდახში სასულიერო და სამოქალაქო პანაშვიდების ჩატარება, სამგლოვიარო სამეფო დარბაზის მოწყობა და გაფორმება.

ქუთაისელები მოწიწებით ხრიდნენ თავს და პატივს მიაგებდნენ საქართველოს უკანასკნელ ბაგრატიონს, ნელა მიიწევდა გელათისაკენ მეფის ბალდახინი, მას ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილი მიაცილებდა ცხენოსანთა ამალა, რომელიც გივი ყალაბეგიშვილის იდეითა და თაოსნობით შეიქმნა.

მრავალი საინტერესო და შინაარსიანი ღონისძიებების ინიციატორმა და ორგანიზატორმა, ტრადიციული სტუმარ-მასპინძლობის უბადლო მცოდნემ, ადამიანებთან ურთიერთობის შესანიშნავმა ოსტატმა მთელი ცხოვრება მოძრაობასა და ახლის ძიებაში გაატარა, მისი შემართება, შეუპოვრობა, ბრძოლის წყურვილი და სამშობლოს სიყვარულის გრძნობა სამაგალითოა ეროვნული საქმეების საკეთებლად, ასევე ტურიზმის, ალპინიზმის და სპელეოლოგიის განსავითარებლად.

ლიტერატურა:

- სერგო ცაგარეიშვილი - მთების ბატონი. ქუთაისი 2001 წელი.
- სერგო ცაგარეიშვილი; ეკა ლეჟავა - ტურიზმის კორიფენი იმერეთიდან. ქუთაისის უნივერსიტეტი. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. ქუთაისი 2017 წელი

GIVI KALABEGISHVILI'S ROLE IN THE DEVELOPMENT OF THE TOURISM, ALPINISM AND SPELEOLOGY

Tsagareishvili S.

Summary: At the modern stage tourism evolves with an unprecedented pace in Georgia, which has laid the foundations of our famous predecessors, among them one of the greatest writers of the 20th century was the famous writer and climber Givi Kalabegishvili.

In 1962, under the guidance of Mr. Givi, the Tourist Club was founded in the "Golden Chardakh" castle of the family of Imereti Kings, which later became the hub of interesting meetings, active vacation and travel. Under his leadership, the Camping Tourist Complex was renamed "Oasis".

For 25 years Mr. Givi worked with the compatriots living abroad in the Georgian society of cultural union. There was a representative of this society in Kutaisi.

Mr. Givi, as a traveler, took part in interesting expeditions in Poland, Czechoslovakia, Italy and Turkey. According to him, it was unforgettable to travel through the town of Eritrea, Pergamon, Troy and Aden Mount.

In 1963, he was the host of the first conqueror of Everest The legendary Tenzing Norgay.

In 1984, he host in „Golden Chardakhi" the famous British traveler Tim Severin.

The role of Givi Kalabegishvili is great for performing the ritual of Solomon II, a hundred riders lead to the process. Mr. Givi belongs to the idea of flag-flipping out of the museum, reminiscent of national flags, copying and distributing riders who personally assembled in the western regions of Georgia to decorate Solomon's day of resurrection.

Mr. Givi's merit was to hold the theological and civil funerals in the golden charm, arranging and decorating a funeral Kingdom Hall.

He was an initiators and organizers of many interesting and meaningful events in Imereti. An unusual knowledge of traditional guest-host, a great master of communication with people spent all his life in moving and researching. His attitude, determination, thirst for fighting and the feeling of love for the homeland is exemplary for making national affairs, as well as development of tourism, alpinism and speleology.